СВОБОДА
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

РІК LVII. Ч. 25. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 1-го ЛЮТОГО 1949.

No. 25. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 1, 1949. VOL. LVII.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen 4-0807, 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

У КОНГРЕСІ ЗАПОВІДАЮТЬ БОРОТЬБУ ПРОТИ ЗМІНИ РОБІТНИЧОГО ЗАКОНУ

Вашинґтон, 30 січня. — На понеділок 31 січня зголошений в конгресі законопроєкт для відкликання робітничого закону Тефта-Гартлія при одночаснім введені давнього Акту Вагнера з деякими поправками. Законопроєкт випрацьований під вказівками секретаря праціМориса Дж. Товбина і за порозумінням з деякими робітничими провідниками. Головна ціль нового білу є усунути з робітничого законодавства заборону „замкненого заводу", знести заборону страйків федеральних службовців і наладнати заборону страйків на випадок національної конечности. У новім законопроєкті міститься постанова, що президент вирішує, чи справді існує національна конечність і тоді він оприлюднює проклямацію з домаганням, щоб страйк застановити. Водночас президент покликає до життя слідчу комісію для провірки страйкового положення і ця комісія має скласти звіт впродовж 25 днів. Після того страйк має бути застановлений ще на пять днів. Що має статися опісля, бил не згадує. Законопроєкт передбачує заборону несправедливих робітничих практик не тільки по стороні підприємців, але й юнїй і полишає право Краєвій Раді Робітничих Відносин віднестися до суду для заборони таких практик. Так само виключає новий бил юрисдикційні страйки і другорядні бойкоти, тобто страйки для підтримки страйку в іншій ділянці праці, щоб приневолити підприємців до загоди.

Республиканці заздалегідь заповідають боротьбу проти нового законупроєкту і виказують, що в попереднім конгресі не тільки республиканці, але й демократи голосували за законопроєкт Тефта-Гартлія. З Маямі, на Флориді, наспіли вісті, що Американська Федерація Праці не погодиться беззастережно підтримати бил, доки його не перестудіює. Цю заяву склав предсідник Вілліям Ґрін, який проводить нарадам Екзекутиви АФП. в Маямі.

ВЖЕ ГОТОВІ ПЛЯНИ ДЛЯ СУСПІЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЛУЖБИ ТА ФАРМЕРІВ.

Вашинґтон. — Домашня служба, фармерські робітники і самостійні бизнесмени, які працюють для себе, обняті законопроєктом, який саме випрацьовує уряд для зголошення його в конгресі. Цим билом було б обнятих 20,000,000 людей. Домашня служба діставала б обезпечення від своїх господарів і обі сторони платитили б марками, наплюваними в книжечці. Господиня дому збирала б у таку випадкові оплати й податки від служби і відсилала б їх до відповідних урядових аґенцій.

ПОНАД 16,000,000 ЖІНОК ПРАЦЮЮТЬ ЗА ГРОШІ.

Вашинґтон. — Майже одна третина усих американських жінок дістають платню як робітниці, як це виявляє Жіноче Бюро при Департаменті Праці. Зі статистики виходить, що одна пята частина замужних жінок працюють поза домом.

В році 1946 понад 6,500 родин мали за голову родини жінку, а тепер нараховують 16,323,000 жінок при праці за платню. Жіноче Бюро видало підручник з назвою „Факти жінки-робітниці". Він є вказівкою, як жінкам приноровитися до робітничих відносин.

ПОСТРІЛИВ СВЯЩЕНИКА ПРИ СПОВІДИ.

Ню Йорк. — У суботу пополудні підчас сповіді в катол. церкві св. Йоана Мученика при при Іст 72 вул. один мужчина, який сидів між пенітентами, які ждали на свою чергу, до сповіди, стрілив з кріса в сторону сповідниці і ранив у ногу священика, о. Винсента Кембела. Заки люди очуняли з перестраху, злочинець утік. У неділю вислідила поліція в домі при 69 вулиці Елмера Станфорда, як винуватця злочину. Заки змогли його арештувати в його мешканні, прийшло до виміни стрілів і він був ранений небезпечно. Його взяли до шпиталю. Загально панує переконання, що злочинець це маняк, який ненавидів священиків і читав протирелігійну літературу.

ЛОС АЛАМОС СТОЛИЦЕЮ АТОМОВОГО СТОРІЧЧЯ.

Лос Аламос, у стейті Ню Мексик. — У цій пустельній місцевості розбудовують тепер найбільше чудо світа, а це фізичну лябораторію з приладом в силі 12,000,000 електронічних вольт для встановлення бази для атомових винахідників. Нові слова для самих винахідників і приладів для їхньої продукції причиняються тільки до збільшення завороту голови, коли хто береться розібрати, що тут діється. Самі будинки, притулені до гори в пропасті с предметом подиву, а коли звідси вилітають різні стрільна в світ, то вони викликують ще більший подив. Досьогочасні пляни розбудови нового міста передбачують приміщення для 12,000 мешканців у 1952 р. У більшій частині вони мешкають у фабрично вироблених домах, складених з дощок.

У них приміщені знавці зайняті в лябораторіях Хоч слабі ці домики, то вони стоять у столиці атомового сторіччя, як загально тепер називають Лос Аламос.

В КОНГРЕСІ ПЕРЕДУМУЮТЬ ПОВОРОТ ДО 70 ПОВІТРЯНИХ ОДИНИЦЬ.

Вашинґтон. — Голова комісії збройної служби в палаті репрезентантів, Карл Винсон з Джорджії, заявив, що в конгресі прийде до рішучої боротьби за виконання давнішої придуманої оборонної програми, а це за побудову 70 повітряних одиниць. Тому, що найновіша війна буде вестися головно нападами літаків з бомбами й іншими стрільнами, його комісія ставиться прихильно до плянів секретаря повітряних сил Саймингтона. Члени комісії радять зужити на розбудову повітряної сили $800,000,000 з бюджету, призначених на загальний військовий вишкіл.

Білий Дім і департамент стейту аналізують „мирове предявлення", Сталіна

Вашинґтон, 30. січня. — Урядовці Білого Дому й департаменту стейту віднеслися з великою обережністю до „мирового пакту" совєтського премієра Йосипа Сталіна, доки не буде переведена аналіза кожного слова, оприлюдненого по радіо з Москви. Загальне враження московського предявлення таке, що воно могло бути оприлюднене радше для внутрішнього вжитку в Совєтах ніж для закордону. На всякий припадок урядовий Вашинґтон не має наміру сприйняти заяву Сталіна так, як вона оприлюднена, бо недавній підсекретар стейту Роберт Ловет заявив 20. січня, що Росія повинна дати докази щирости не словами, а ділами. Загальну увагу звертають негативні слова, вжиті Сталіном у його відповіді. Предсідник сенатської комісії закордонних справ, Там Конналі, сказав загально, що Сталінова заява „є значучим розвитком у закордонних відносинах", бо вона „містить можливості миру й гармонії". Конгресмен Сол Блум, голова комісії закордонних відносин в палаті репрезентантів, висловив свій погляд запитом: „Як ми можемо відверто легковажити" заяву Сталіна? „Коли мирна голубка летить з посланням в нашу сторону, її не треба вбивати, а треба наперед провірити, що то за посланния" — казав Блум. Про зустріч Сталіна з Труманом говорять, що Труман уже давно заявив, що він радо прийме Сталіна у Вашинґтоні. Білий Дім виявляє, що ніхто з Москви не повідомив нічого урядово про Сталінові наміри.

РОСІЯ НЕПЕВНА СЕБЕ, КАЖЕ РЕДАКТОР „ТАЙМСА".

Есекс, у стейті Конетикат. — На недільному форумі в першій конґреґаційній церкві промовляв Лестер Маркел, редактор недільного видання „Н. Й. Таймс", який впродовж двох останніх років двічі відвідав Европу і мав нагоду студіювати відносини у всіх країнах. Коли його запитали про „мирову офензиву" Совєтів, він сказав, що вона може походити з причин внутрішніх труднощів Росії. Зрештою він не бачить причин до зміни погляду, що війни не буде впродовж десяти років. Росія, каже Маркел, непевна себе і вона не готова до війни ні мілітарно ні психологічно. Коли б у нутрі Росії було велике незадоволення, щойно тоді Кремль мусів би виповісти війну, щоб відвернути увагу населення. Та це небезпечна справа, бо при зударі з Америкою Росія не могла б витрати. Війна може повстати хіба припадково з огляду на такі питання, як Берлін або Тріест, казав Маркел.

ФИЛАДЕЛФІЯ ЗНОВУ ДАЄ ПРИКЛАД ЖЕРТВЕННОСТИ

Филаделфія, 31. січня. — Місцевий Клюб Українсько-Американських Горожан при 847 Норт Френклин Стріт ухвалив вчора на своїх річних зборах висилувати зі своєї каси на допомогово - ратункову акцію ЗУАДКомітету $500. Місцевий Прогресивний Клюб ухвалив на ту саму ціль $250. Оба Клюби закликають всі інші місцеві організації піти за їх прикладом.

БЕЗКРОВНА РЕВОЛЮЦІЯ В ПАРАҐВАЮ.

Асунсіон, Параґвай. — Серед безкровної революції скинено з уряду президента Хуана Наталісіо Ґонзалеса. Він схоронився до бразилійської амбасади, а міжтим провід уряду обняли члени його кабінету. Бурхливі відносини панували в країні впродовж останніх шости місяців. Зрештою це вже шоста революція від початку 1948 р. Ґонзалес самий був провідником одної революції. За останніми вістями тимчасовим головою уряду став ген. Раймонодо Рольон, дотеперішний міністер оборони. Заповідають, що він переведе нові вибори впродовж двох місяців і тоді буде настановлений постійний уряд.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКОВІ ПРЕДСТАВНИКИ ВІДБУЛИ НАРАДИ В МАДРИДІ.

Мадрид, 31. січня. (ЮП). — Представники американської армії, флоти і авіяції в Лондоні і Москві відбули в столиці Еспанії спільні наради з еспанськими військовими представниками. Негайно після нарад вони знову відлетіли на свої пости в Лондоні і Москві.

БРИТАНІЯ ОФІЦІЯЛЬНО ВИЗНАЛА ДЕРЖАВУ ІЗРАЇЛЯ

Лондон, 30. січня. — Уряд Великої Британії вчора офіціяльно визнав „де факто" державу Ізраїля. В офіціяльному повідомленні на цю тему говориться: „Уряд Його Королівського Величества в Об'єднаному Королівстві рішив визнати де факто уряд Ізраїля. Він сподівається влаштувати вкоротці виміну представників". В дальшому висловлюється чимало всіляких надій і сумнівів та побоювань щодо остаточного замирення Близького Сходу. Рівночасно з Британією уряд держави Ізраїля визнали теж інші країни західньо - европейського оборонного союзу. Досі державу Ізраїля визнали вже 30 країн.

ГЛИБОКИЙ ПЕСИМІЗМ ПАПИ ЩОДО ПОЛОЖЕННЯ В СВІТІ.

Рим, 31. січня. — Папа Пій XII. заявив вчора 6,000 італійським студентам, що навіть коли б Рим зі своєю катедрою св. Петра був зрівняний зі землею, то католицька церква переживе всі знищення і руїни, бо вона є незнищима. Це твердження Папи викликало глибоке враження на італійців, бо вже сама згадка про можливості повного знищення Риму виявляє глибокий песимізм Папи щодо можливостей замирення в світі. Загально вважається, що Папа не бачить багато можливостей мирної розв'язки теперішніх суперечностей між Сходом і Заходом.

Західно-европейські Союзники створили „Раду Европи"

Лондон, 30. січня. — Минулої п'ятниці, дня 28. січня, зв'язані спільним оборонним союзом п'ять західно-европейських країн: Велика Британія, Франція, Бельгія, Голяндія і Люксембурґ, рішили створити спільну „Раду Европи", здійснючи тим самим довголітні мрії европейських державних мужів і народів. Ця Рада складатиметься з комітету кожночасних урядових міністрів, що відбуватиме таємні засідання та виноситиме зобв'язуючі рішення, та з дорадчого комітету парляментарних представників, що будуть відбувати публичні засідання. Створення „Ради Европи" вважається одним з найважливіших фактів в історії того континенту. Це вже не є „пропозиція" ані „рух" за об'єднанням европейських держав, але створення „надуряду" з „надсуверенними" правами для об'єднаних країн. Подробиці цего історичного факту мають бути ще встановлені перманентною комісією заінтересованих країн, що кожного тижня відбуває свої наради в Лондоні. Створення Ради вважається рішальним практичним кроком для створення Сполучених Держав Европи. В офіціяльному комунікаті на цю тему говориться: „Розглянувши найбільш вартісну підготовчу працю, виконану в Парижі Комітетом для Студій Европейської Єдности, Рада (Дорадча Рада країн західно-европейського оборонного союзу) погодилася на встановлення Ради Европи, яка складатиметься з міністерського комітету, що відбуватиме приватні наради, та дорадчого тіла, що відбуватиме публичні наради". В дальшому сказано, що „Рада рішила запросити інші европейські країни до участи в переговорах для встановлення Ради Европи".

СТУДЕНТИ В НЮ ЙОРКУ ВШАНУВАЛИ РІЧНИЦЮ КРУТ

Ню Йорк, 30 січня. — В річницю геройської битви Студентського Куріня Січових Стрільців в обороні Києва перед большевицькою навалою в 1918 році, Українська Студентська Громада в Ню Йорку влаштувала вчора в домівці Демократичного Клюбу „Крутянський Вечір". Свято відкрив голова Громади, Осип Шандра, а незвичайно річевий доклад на тему Крут виголосила Віра Лесик. Хор „Боян" відспівав кілька пісень, І. Слободян виголосив відповідну деклямацію. Гимнами „Не пора" і „Ще не вмерла Україна" закінчено це скромне, але незвичайно гідне Свято. Члени Громади і гості були вщерть виповнили залю.

ВИЇХАЛИ ДО ЕВРОПИ НОВІ СПІВРОБІТНИКИ З. У. А. Д. КОМІТЕТУ.

Ню Йорк, 30 січня. — Сьогодні кораблем „Квін Мері" виїхали до Европи Марія Паращак з Филаделфії та Юлія Венц з Милвил, Ню Джерзі, що працюватимуть в Німеччині в европейській місії ЗУАД Комітету. В найблищому часі має виїхати туди ще дальших трьох співробітників.

СТАЛІН „НЕ МАЄ НІЧОГО ПРОТИ" ЗУСТРІЧІ З ТРУМАНОМ

СОВЄТСЬКИЙ ДИКТАТОР ПРО „ГОТОВІСТЬ" РОЗГЛЯНУТИ МОЖЛИВОСТІ СХІДНО-ЗАХІДНОГО ЗАМИРЕННЯ, СТАВИТЬ ПЕРЕДУМОВИ ПЕРЕРВАННЯ БЛЬОКАДИ БЕРЛІНА.

Москва, 31 січня (АП). — Совєтський диктатор Йосиф Сталін заявив вчора, що він „не має нічого проти" зустрічі з президентом Труманом у відповідному для обох місці, для обговорення „пакту миру" між Совєтським Союзом і Злученими Державами. Відповідаючи на чотири письменні запити европейського керівника Міжнародної Пресової Служби, Кінґсбері Смита, Сталін заявив, що Совєтський Союз „був би готовий обміркувати" проголошення спільної совєтсько-американської декларації, в якій обі країни запевнили б бажання оминати війну одна проти одної. На запит в справі розброєння совєтський диктатор виявив готовість побити разом з Америкою відповідні заходи для „поступового розброєння". В справі Німеччини Сталін заявив, що „не бачить перешкод" для перерування бльокади Берліна, якщо західні держави виконають дві передумови, іменно: відкличуть свою проти-бльокаду та відложать справу створення західно-німецької держави, передаючи Раді закордонних міністрів чотирьох великодержав полагодження цілости німецької проблеми. Сталін зложив свою заяву безпосередньо після двох інших совєтських дипломатичних заходів в справі Північно-атлантійського договору безпеки та в справі оборонних заходів Норвегії.

ЗАХІДНІЙ ВІДГУК НА ЗАЯВУ СТАЛІНА.

Лондон, 31 січня. — Заява Сталіна про його готовість особисто переговорювати з президентом Труманом та совєтські дипломатичні заяви в справі Північно-Атлантійського пакту і совєтська дипломатична інтервенція в Норвегії, відбилися широким відгомоном в столицях західно-европейських країн та в Америці. Як йдеться про заяву Сталіна, в Лондоні і Парижі вважають, що Сталін замість мирних слів повинен спромогтися на якесь мирне діло та ділом, а не словом виявити мирні наміри Совєтського Союзу. Подібно як і у Вашинґтоні, в столицях західно-европейських країн пригадується багато аналогічних випадків з дотеперішньої історії, як совєтські мирні заяви на словах завжди йшли в парі зі совєтською аґресивно - підривною роботою в міжнародній політиці. Заяву Сталіна вважається радше за новий совєтський дипломатичний трюк, що навряд чи тепер потрапить змилити західних політиків щодо справжніх совєтських цілей. Вітаючи саму совєтську заяву, як таку, західні союзники воліли б, щоби її Совєти піддержали відразу відповідними ділами і тоді теж можна б з ними говорити. Як йдеться про совєтське становище до Північно - Атлантійського оборонного союзу, в Лондоні, Парижі і Вашинґтоні та інших західних столицях підкреслюють, що це становище не матиме жадного впливу на дальші заходи для остаточного оформлення та завершення цего важливого оборонного кроку західних країн.

МОСКОВСЬКІ ОБВИНУВАЧЕННЯ ПРОТИ АМЕРИКИ І БРИТАНІЇ.

Москва, 30 січня (АП). — У зв'язку з повідомленням про останню підготовку до підписання Північно-Атлантійського Договору Безпеки, совєтське міністерство закордонних справ видало вчора офіціяльну заяву, обвинувачуючи Злучені Держави і Британію, що вони намагаються підкопати авторитет Об'єднаних Націй та змагають до заволодіння світом силою. В совєтській заяві говориться: „СССР мусить брати до уваги факт, що правлячі кола Злучених Держав і Великої Британії мусили взяти відвертий напрямок агресивної політики, кінцевою ціллю якого є встановлення силою англо-американського панування над світом". В дальшому совєтське міністерство заявляє: „Для кожного ясно, що тепер виконується змову проти Об'єднаних Націй, поскільки вони — хоча тільки і в малій мір перешкоджують та зупиняють агресорів та їх агресивну політику на виклинання нової війни". У висновку Совєти заявляють, що „з огляду на таке положення Совєтський Союз мусить більш рішуго боротися проти підкопування і підривання Організації Об'єднаних Націй агресивними елементами та їх спільниками".

СОВЄТИ ТЕРОРИЗУЮТЬ НОРВЕГІЮ.

Лондон, 30 січня (АП). — Згідно з повідомленням совєтського агенства ТАСС з Осльо, совєтський уряд звернувся до уряду Норвегії за виясненнями в справі норвежських заходів щодо спільної скандинавської оборони, зокрема щодо норвезького бажання зв'язати свою оборону з оборонними заходами інших західно-европейських країн та Америки. В совєтському повідомленні говориться, що „совєтський уряд звернув Норвегії увагу на факт спільного кордону зі Совєтським Союзом".

ЗАЯВА СТАЛІНА „ПРОМІНЬ НАДІЇ" ДЛЯ СОВЄТІВ.

Москва, 31 січня (Ройтер).— Тоді як заява Сталіна про його згідність на зустріч з президентом Труманом викликала переважно скептицизм і застереження на Заході, в самому Совєтському Союзі нарід прийняв її як „промінь нової надії на політичнім горизонті".

НІМЕЦЬКІ САБОТАЖІ В СОВЄТСЬКІЙ ЗОНІ.

Берлін, 31 січня. Видавана тут совєтами преса обвинувачує тепер німців, що вони саботують промислову відбудову в совєтській зоні. Рівночасно остерігається німців, що факт поділу Німеччини та господарської бльокади між обома зонами принесе в майбутньому дальші господарські трудноції.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597 -7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЯК ЗМІНИТИ РОБІТНИЧІ ЗАКОНИ?

Редакції одержали відозву Дженерал Електрик Компані, одної з найбільших американських бизнесових корпорацій, затитуловану „Як Ви поправили б наші робітничі закони?" Ця відозва є звернена до 200 тисяч робітників цеї компанії з проханням, щоб кожний з них висловив свою думку на поставлені у відозві 18 питань та вислав відповідь прямо до свого конгресмена в Вашингтоні. На кожне з тих питань треба відповісти „так" або „ні". Питання обіймають проблеми, за які іде спір між підприємцями і робітничими юніями.

Дженерал Електрик Компані, як виглядає, виходить із цього заложення, що загал робітництва не визнається добре на політиці юнійних босів, а навіть часто не має спромоги рішати у таких важних справах, чи страйкувати. Компанія є теж тої думки, що коли б робітництво знало добре, про що йдеться підприємцям у багатьох робітничих спорах, то не пішло б за агітацією юнійних босів.

Не треба вірити в „ангельські" мотиви Дженерал Електрик Компані, але й не треба її кроку легковажити. Треба розумно поступити і тим доказати, що робітництво свідоме своєї відповідальности і вважає себе рівним партнером у господарці країни, в змаганні до добробуту та покращання американського способу життя. Відозва цього підприємства хоче допомогти усунути насилля, страх, ненависть та незнання з відносин між робітниками і управою підприємств. Це певне, що ці речі можна усунути або хоч злагіднити шляхом відповідного робітничого законодавства.

Згода і мирна співпраця є побажані з боку усіх, робітництва, підприємств та громадянства. Тому всі ці три чинники повинні впливати, щоб з полагоди цеї проблеми в конгресі виключити партійництво, клясові інтереси. Американський нарід є проти монополій і робітничого визиску, але є теж проти диктатури юнійних босів, проти страйків, на які загал робітництва не має нераз найменшого впливу. Теперішний конгрес можна назвати „робітничим". Президент Труман виявив уже стільки вдячности робітництву за поперття при президентських виборах, що немає найменшого сумніву щодо його робітничих симпатій. Тому саме, що так є, треба загалові робітництва допомогти своїм голосом до ухвали в новім конгресі доброї зміни робітничих законів, такої, яка не йшла б на руку пропаґаторам клясової боротьби в Америці, а була висловом американського способу думання і діяння: співпраці й обопільного порозуміння. Якраз питання, які зібрано у відозві Дженерал Електрик Компані, дають змогу робітництву висказати свою думку в різних важких справах, які звязуються з дотеперішнім робітничим законом Тефта-Гартлі, над зміною якого зачнуться незабаром дебати в конгресі.

Для кращого обзнайомлення загалу нашого робітництва з тими питаннями, передаємо цей квестіонар на іншім місці, щоб кожний з нас міг сам переконатись про його вартість, а теж подав і свою думку свому конгресменові в цій справі.

Живемо в дуже важких і складних часах, які потребують сильної Америки зо здоровим суспільним устроєм. Цей устрій не буде здоровим, коли не буде вирішене розумно й справедливо відношення між зорганізованим робітництвом і управами підприємств.

„Двопартійна" закордонна політика

Голосне перед виборами питання двопартійної американської політики в закордонних справах майже цілком притихло після опрілюднення висліду виборів. Цю справу порушив наново щойно секретар стейту Дін Дж. Ачесон підчас своєї першої пресової конференції, коли то він згадав, що має готовий начерк Північно-Атлантійського Оборонного Пакту і предявить його сенатові на весну. Він згадав, що буде дальше держатись двопартійної політики і в тій цілі відбуде конференцію з визначними республиканськими представниками, сенатором Артуром Г. Вандербергом та Джаном Фостером Долесом, який був головним дорадником губ. Тамеса Е. Дюія підчас його кандидатури на президента.

Коли йдеться про дійсність, то закордонна політика Америки не є під кожним оглядом „обопартійна", як це загально говориться. Вона радше є безпартійна, без огляду на це, хто нею керує. Про це говорив Волтер Липман в республиканській газеті Ню Йорк Геральд Трибюн. Він приходить до висновку, що двопартійна політика вимагає відповідальности обидвох партій перед конгресом і перед населенням. На підставі конституції за всю політику є відповідальний уряд, тобто його екзекутивна ділянка з президентом на чолі, а тільки за такі справи, які є прерогативою сенату, відповідає сенат. Вийшовши з такого заложення, Липман приходить до висновку, що як у попередній каденції, так і в теперішній президент Труман був і є відповідальний за закордонну політику без огляду на партійний уклад сил в конгресі.

Голова делегації до О.Д., Джан Фостер Долес, після свого повороту з Парижа помістив у газетах свої міркування в справі двопартійности в закордонній політиці і його погляди не дуже відбігають від поглядів Липмана. Він тільки приписує Республиканській партії ініціятиву в деяких закордонних справах і на цій підставі він твердить, що закордонна політика є двопартійна. Він заперечує, наче б президент заздалегідь порозумівався з партією опозиції про напрямні в закордонних справах, бо президент має право ініціятиви в конгресі. Бувало в минулому році — виявляє Долес — що президент повідомив провідних членів Республиканської партії, що він має готовий якийсь законопроєкт, а це мало таке значення, що республиканці мали нагоду наперед порозумітися, яке становище їм зайняти в одній чи другій справі. З такої поведінки президента Долес приходить до висновку, що в практиці не було двопартійного попереднього порозуміння, а коли була яка „двопартійна" політика, то вона проявлялася в одвертій дебаті в конгресі в таких справах, як Плян Маршала, допомога Греції й Туреччині чи в справах Південної Америки, коли то республиканці подавали свої конструктивні ідеї. Наскільки йде про сенатора Ванденберга, то він, як голова сенатської комісії закордонних справ, самий мав обовязок впливати на напрям американської політики.

Єдиним винятком, коли справді американська закордонна політика була двопартійною — думає Долес — був короткий передвиборчий період, коли то панувало загальне переконання, що Республиканська партія вийде переможно з своїм кандидатом на президента і негайно потім перебере на себе відповідальність за долю Америки. В тому часі Долес перебував у Парижі як американський делегат до О.Д. і там мав нагоду відчути це в практиці. Тоді відвідували його чужинні амбасадори й міністри закордонних справ яких 15-20 держав. Вони хотіли наперед впевнитися, яка буде закордонна політика Злучених Держав на випадок, як би президентом став губ. Тамес Дюї.

Долес каже, що він був тоді в такім положенні, що міг запевнити чужинних представників, що не буде зміни в закордонній політиці і як приклади таких справ згадував допомогу Греції, Туреччині, відбудову Европи й ін. Чужинні представники дуже радо приймали це до відома, бо на підставі таких вістей могли складати свої програми.

З поглядів та інформацій Долеса можна тільки прийти до висновку, що досвідчені політики вже добре визнаються в американській „двопартійній" закордонній політиці.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, А ТИМСАМИМ СТАВАЙТЕ СПІВВЛАСНИКОМ ДЕСЯТЬ МІЛЬЙОНОВОГО МАЄТКУ ЦЕЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Микола Чубатий.

Патріярх „Другого Риму" проти патріярха „Третього Риму"

В неділю дня 24 січня б. р. архиепископ американських греків Атанагорас, призначений царгородським патріярхом, відлетів літаком покійного президента Рузвелта „Ди Секрет Кав" до Істамбулу, щоб там обняти престол царгородських патріярхів. Його призначення патріярхом Константинополя, нового, себто „Другого Риму", має глибоке політичне значення у сучасному напруженні поміж сходом та заходом. Свідчить про це не тільки історія усунення з патріяршого престола його попередника Максімоса, людини згядно молодої та в силі віку, але також прихильне відношення до нового патріярха Атанагораса не тільки американської публичної опінії, але також британського та турецького урядів, не менше заінтересованих, щоб на Фанарі в Істамбулі засіла людина певна, не зазираючи до „Третього Риму", до Москви.

Відомо, що усунення його попередника з престола завдяки натискові турецької влади сталося з причини московфільської політики бувшого патріярха Максімоса.

На ділі бувший патріярх Максімос робив це, що робили теж єрархи англіканської церкви, що у свій час теж шукали добросусідських взаємин з московським патріярхом-ставленником Сталіна в медових місяцях аліянтсько-совєтської приязні. Одначе політичне відношення поміж аліянтами та Кремлем загострилося і жертвою його впав необачний резидент Фанару, патріярх Максімос. Турецький уряд, смертельно загрожений Москвою, не бажав собі, щоб над самими морськими проливами, за які йде колотнеча з Москвою, сидів політично непевний патріярх, релігійний провідник турецьких греків. Так і Максімос мусів уступити і зробити місце американцеві. Відомо ж, що на американській допомозі та підтримці вся надія турецького уряду, що Босфор — Дарданелі разом з Істамбулом не опиняться в руках Москви.

Та обставини, серед яких відбулося призначення Атанагороса патріярхом Константинополя, вказують на щось більше. Новий патріярх не тільки поведе політику на сто відсотків прихильну Туреччині та західним аліянтам, що він зрештою в однім інтерву виразно заявив, але теж буде змонтовувати розбитки православного світу поза обсягом московських впливів та протиставити його московському патріярхові. Іншими словами, патріярх Атаногорас поставить проти централізованого православного світу, кермуваного Москвою, другий православний світ, куди слабший, одначе так само сцентралізований, керований Царгородом.

Це плян незвичайно амбітний, маючи на увазі дотеперішню слабість царгородського патріярха. Та нині він має попертя противмосковських політичних чинників, як це видно з тої реклями, що її дістав новий царгородський патріярх з нагоди свого поставлення на царгородську столицю. Преса заговорила про юрисдикцію нового патріярха над 125 мільйонами вірних, хоч реальна юрисдикція царгородського патріярха перед війною виносила ледви один відсоток того числа. Заговорилося, що царгородський патріярх це „Свята Столиця" православного сходу, порівнючи її з Ватиканом.

На ділі структура православної церкви ніколи не була сцентралізованою. Догматичною засадою православної церкви — противно як католицької — є, що немає голови Церкви Христової на землі, бо Головою Церкви є сам Христос. На землі є тільки начальники церков національних (державних). Є їх стільки, скільки є в кожних історичних часах національних церков. Релігійні провідники національних церков звуться митрополитами, а деякі патріярхами.

Від перших віків християнства великий авторитет здобули собі чотири найстарші патріярхії: римська, антіохійська, александрівська та єрусалимська. Пята царгородська патріярхія появилася пізніше від тих чотирьох. На друге місце по римській вибивається вона щойно в першій половині пятого століття. Значення царгородського патріярхату росло й маліло, в міру зросту, а згодом упадку, східно-римської, себто візантійського цісарства.

Саме на підложжі іншої науки про Христову Церкву на заході та іншої ролі першого, себто римського патріярха, римського папи, прийшло до розділу церков на східню та західну. Цей розділ довершився остаточно за царгородського патріярха Михайла Керулярія 1054 року. На заході прийшли догматичну засаду, що дійсним головою Христової Церкви на землі з поручення Христа є наслідник Св. Петра, римський папа.

В міру того як під ударом арабських завойовань на сході страти східні патріярхи, потративши вірних сходили до маловажного, майже тільки історичного значення, царгородський патріярх став підносити претенсії до рівности, а згодом навіть вищости понад першим, ромським патріярхатом. Міг це робити, бо в тих часах східно-римська держава була наймогутнішою в християнськім світі, а сам Константинополь цісарі перезвали навіть Новим (Другим) Римом. В слід за тим й царгородський патріярх став себе титулувати патріярх Нового Риму та екуменічним, себто вселенським патріярхом.

Саме в часі того спору византійського патріярха за першенство над римським появилася на сході Европи старо-українська держава, відома під назвою Руси. Ще перед остаточним розділом церкви східної та західної вона (988) стала християнською, побільшуючи свою церковну митрополітальну територію з 61 епархіями на сходу Европу. Не диво проте, що за таку величезну новохристиянізовану націю розгорнувся спір поміж римським та константинопольським патріярхами вже від перших десяток літ церковного розділу (1054).

Значення царгородського патріярха стало меркнути з упадком східно-римського, себто візантійського цісарства (1451). Він увійшов в повну залежність від турецької влади саме в той час, як на руїнах старо - української держави, України - Руси, виросла Москва. Вона, проголосивши себе спадкоємцем церковного минулого упавшого Константинополя, Другого Риму, стала себе вважати за Третій Рим. Ідучи по лінії тих церковних амбіцій, Москва прямує до зрівняння на церковному полі з Константинополем через створення нового московського патріярхату, що й сталося за згодою самого царгородського патріярха 1589 року. Таким чином вже давніше унезалежнена від Царгороду московська церква ще й гідністю патріярха зрівналася з царгородською та вийшла вповні з-під її юрисдикції.

Церковна політика Москви тепер покривається вповні з імперіяльною політикою російської держави, тому по прилученні України до Московщини й українська православна церква входить в залежність від московського патріярхату (1686). Ми нині свідками як московський патріярхат, користаючи з совєтської експансії, централізує під своєю владою національні церкви — болгарську, румунську, югославську — створюючи „Московську Святу Столицю" під опікою Сталіна, яка, як проголошено на зізді в Москві в літі минулого року, є „одинокою правдивою Церквою Христа та вірним викладачем Христової науки".

(Докінчення на стор. 3-тій)

УЛАС САМЧУК

СОНЦЕ З ЗАХОДУ

РОМАН.

16)

— Ех, Ольго! Не розумієш ти життя. Марудиш. Не хочеш бачити світу. Марнуєш свої таланти. А ти могла б мати гроші, багатство, бути панею... Ось, бач, і я вже почав...

— Говори. Я люблю, коли люди думають.

— Я ще більше люблю, коли вони діють.

— Що я можу сказати...

— Не вимагаю від тебе багато, — і він притиснув Ольгу до себе. Вона відхилилась назад.

— Дивись, Степане, яка ніч... Он там біжить поїзд...

— Ніч, як ніч, а поїзд я вже бачу не перший раз. Хочу бачити краще тебе... — і він знов притиснув її до себе.

— Ти почекай... — і вона відхилилась назад.

— Немає часу чекати. Час тікає. Що нам буде, коли пропустимо момент?

Авто бігло, минало село, виїжджало знов у темний простір. Роговий згасив світло. Ольга підняла руку, і світло загорілось знов. — Хочу тебе бачити, — казала вона.

— Ти ж мене бачиш... Щойно сказала, що любиш ніч...

— Люблю там... За вікном... Як вона біжить...

— Ніч не бігає... Бігають телята по насовиську...

Ольга засміялась. Роговий вдоволений. Він знов притиснув Ольгу і на цей раз міцніше...

— То ж ми ще, Степане, не домовились до кінця. А ти вже нетерпеливий. Ти мусиш мені показати, скільки маєш грошей, де мешкаєш, що купиш... — Ольга сміялась, авто бігло, наближалось Буштино...

Кримський лежав на своїй канапі, вткнувши обличчя в її кут. Чорне його волосся розсипалось. Заболочені лякові черевики стирчали догори. Чайник довго кипів, у грубці вигоріло, вогонь згас, і з вікна почало тягнути холодком.

Товариство Зеленої Канапи.

Гамір, легка безжурність і сміх. Різномовна молодь заповнює хідники. І чим нижче сідає над Копанею сонце, тим тяжче пройти таким хідником. Кожний день начіплює на паркана нові плякати. Концерт. Вистава Нової Сцени. Відчит у „Говерлі". Кабарет, бар, танець. У Слов'янському домі цілий день бряжчить розбите піяно, і то викрикують, то затихають мішані голоси. Сорочинський Ярмарок. Лев з Абесінії. Отаман Хмара. Молодший Селеґій завзятюще диригує оркестрою з кількох випадкових музик.

Люди сходять з гір і повертаються назад. Вузько, тісно, неохайно, нечисто. Здається, це театр, а навкруги дешеві паперові лаштунки.

Вулиця Коменского нічим особливим не відзначається. Будинки кожний окремо, хідники з калюжами. Поляпані стіни і ворота з фірткою направо.

Будинок під шісткою подібний до решти. Дві вікні і ворота. Фіртка уводить на подвір'я з ганком і дровітнею та дерев'яною криницею з ключкою. Універсальний Димкевич з Січової Гостинниці двері 20 виписав стилізованим стародруком: „Редакція і Адміністрація літературно - мистецького місячника „Говерля". Під тим: „Мистецька Громада „Говерля".

Сірі, облізлі від часу і погоди подвійні двері просто з подвір'я уводять до кімнати. Там стіл, папери, папірці, листи з усіх столиць Европи, рукописи і плякати. Параван з білого паперу відділяє кут, де стоїть цитринової барви ліжко і, нарешті, велика, простора, укрита старим, добрим плюшем зелена з химерними розводами канапа.

Канапа. Приваба і магнет, що дає спокій і відпочинок багатьом стражденним та полоненим. На ній не тільки вигідно сидіти. Почуття тепла, м'якости, певности змішується на ній з почуттям своєрідного добробуту. Кожний, що на ній ляже, задерши ноги на м'яке поруччя, може спокійно та поблажливо дивитись з висоти блаженства на які хочете карколомні події світу.

За володіння канапою йде безугавна боротьба. Вперта й неухильна. Перше місце належить Кузеві. Той насолоджується її благами від одинадцятої вечора, до восьмої-дев'ятої ранку. Більше він не сміє вимагати від долі. По Кузеві перше місце достойно і справедливо належить Зоринові. Рівно о четвертій спокійно і велично входить він до „Говерлі", певний, що в цей час затихли всі машинки, замовкли шелести паперів і зелена канапа урочисто вільна. Кузь в цей час бігає по друкарнях та урядах. Все лежить не на своєму місці. „Діло", „Новий Час", „Вістник", „Новий Шлях", „Українське Солово", „Нова Зоря". Все це розкидане по канапі, і все ніби чекає дотику рук Зорина.

Старанно і обережно він все це збирає за винятком „Нової Зорі". Цю останню двома пальчиками, ніби це щось дуже тонке, він уважно кладе на кінці канапи. Потім він повільно переходить у поземе становище з розрахунком, що заболочені черевики попадають точно в обійми „Нової Зорі". В такому стані людина чується безпечно. В кімнаті обережно темніє. Очі плющаться. На грудях новини з усього світу. За вікном бурчить старе авто, що належить Українській Народній Центральній Раді. Сонце може тепер зупинити свій похід. Хай прийде вічність... І коли б ще впхнути в рот порядну цигарку — рай осягнуто.

Темнота настирливо гусне. І не важно. Якраз у темряві, коли зникає простір, найкраще злипаються очі, що за свого життя надивились чимало. Коли б ще закрити думку, зачинити її на деякий час у мозковій коробці, тоді можна б бути переконаним, що місце за людиною закріплене назавжди...

(Дальше буде).

Чи однаково гнітить большевицький режим усі народи СССР?

Реакційна націоналістична російська пропаганда всілякими способами старається далі довести, що ні Украни, ні українського народу, ні української мови „не було, немає і бути не може". Все це, мовляв, „видумка ворогів Росії", а українці — це злочинці, розбійники тощо. На цю тему, окрім газетної писанини, видано за останній час аж кілька україножерних книжок, з яких до рук нам потрапили такі: 1) Игор Бутенко. — „Что должен знать кажний об украинцах", Мюнхен, 1948, 2) А. М. Волконскій —„Историческая правда и украинская пропаганда", Мюнхен, 1947, 3) С. Раневскій — „Украинская автокефальная церковь" Джорденвил, Н. Й., 1948. Розумніша частина російської еміграції шукає одначе нових методів боротьби з українцями. Ця ліберальніша частина, побачивши, що боротися самими інсинуаціями, брехнею й безупинним твердженням „не било, нет і бить не может" трохи замало, кинулися шукати ще й інших „логічних" доказів. Вона вже не заперечує самого існування українського народу та української мови, а старається довести лише, що Україна не може жити **самостійно,** бо вона, мовляв, не зуміє стати економічно незалежною. Дарма, що самостійно може існувати Фінляндія, Швеція, Норвегія, Швайцарія тощо, які, до речі, всі разом мають менше людности ніж одна Україна, а Україна — не може і кришка! Крім того, доводять, що власне, немає й підстав боротися українцям за самостійність. Бо, мовляв, зараз важко українцям так само, як і росіянам: усіх їх однаково гнітить большевизм. Тому, мовляв, треба боротися за зміну большевицького режиму, а жити й далі разом.

Розбиттю цього твердження, що московська большевицька влада **однаково гнітить** усі народи СССР, а в тому числі й московський, присвячена вже згадувана нами раніше книжка проф. Роберта Паклена — „Біла книга. Національна й соціяльна політика Советів на службі московському імперіялізму". Ця книга масою фактів доводить, що всі народи СССР, **крім самого московського,** перебувають під страшним гнітом і визиском, як з погляду економічного, так і з погляду культурно-національного, і що вся політична система СССР спрямована на те, щоб **закріпити упривілейоване й керівне становище московського народу в державі.** До цієї книги ми й одсилаємо цікавих. Тут же хочемо звернути увагу лише на одно цінне свідчення патріота-росіянина.

Ос перед нами щойно виданий російський квартальник **„Грани"** ч. 4 за 1948 р., що його видає російське ж видавництво „Посев". В ньому вміщено роман: **Сергей Максімов — „Денис Бушуев",** який змальовує життя в СССР перед Другою світовою війною, саме в той час, коли Україна вимирала від штучно створеного московською большевицькою владою голоду. Ми не маємо на думці розглядати тут цей роман, а хочемо звернути увагу нашого читача лише на деякі думки й цікаві для нас стверджування автора цього твору.

Серґей Максімов, автор роману „Денис Бушуєв", безперечно людина культурна і безсумнівний російський патріот. Про це говорять ті думки і ті твердження, що їх він вкладає в уста своїх героїв. Ось, наприклад, в розділі VIII. обмосковлений німець Квірінґ каже (подаю, звичайно, в перекладі):

..."ви, росіяни, відограєте якусь величезну й відповідальну ролю в історії"...

Як бачимо, це стара пісня про місіяністичну ролю росіян. А в розд. XVII. архітект Белецкій в розмові з своїм приятелем кінооператором говорить:

„Ми, росіяни, від природи талановиті люди; у нас є сотні імен, котрим немає рівних в світі. а ці люди часто-густо творили в становищі не багато кращому, а іноді й гіршому за наше...

Минулого року я бачив в керженських лісах одного різьбяра по дереву. Потрясаючі роботи! А живе чорт зна як! А — різбярить!"...

Отже, немає підстав запідозрювати автора у ворожості до Росії, до російського народу, до російської культури. І цікаво, що цей саме російський патріот **розбиває легенду про те, що деспотичний тоталітарний советський режим однаково гнітить всі народи СССР.** Так, він дійсно гнітить усі народи, а в тому числі й московський народ, **але московський народ все ж є упривілейований серед інших мешканців „Тюрми Народів",** як це було й за царських часів. (Адже ж не даремно тоді Леся Українка написала на цю тему поему „В дому роботи, в країні неволі"). Особливо ж в упривілейованому стані перебуває російська інтелігенція, яка є, за словами автора згаданого роману, „головним гвинтиком большевицької пропаганди". Ось що про це говорить Сер. Максімов устами того ж Белецкого (розд. XVIII):

„Багатих і бідних у нашій крані (в СССР) не передбачається, хоча насправді є ті, й другі. Вірніше — всі злидарі: одні — матеріяльно, інші — духово. Нас з вами роздягли духово, але замісць того дали деякі переваги у матеріяльному становищі. Хоч це й гидко, але ми з вами — представники нової советської аристократії. Я кажу — „ми", маючи на увазі не тільки мене й вас, а всіх більше чи менше помітних письменників, поетів, композиторів, архитектів, артистів, режисерів, художників, скульпторів — одно слово тих, хто має будь-яке відношення до мистецтва, а мистецтво, в перекладі на большевицьку мову — означає пропаганду. Отож, ми, ця нова аристократія, ми один з головних гвинтиків большевицької машини. Ми, якщо хочете, оформлюємо в гарні рямці большевицький світогляд. Інша справа, чого я зараз не хочу торкатися — злочин це з нашого боку чи ні. Я гадаю, що і мені й вам це ясно. Уряд прекрасно розуміє, яку велетенську ролю ми відограємо і, роздягаючи нас духово, всіляко підтримує матеріяльно. Гляньте: навкруги злидні. Україна вимирає від голоду. Ми ж з вами п'ємо чай з варенням, на столі у нас білий хліб, масло, сир, періжки... Ми маємо літнища і власні автомобілі і, зверніть на це увагу, ми ж непартійні"...

Отже, навіть самі росіяни, в яких совість не почорніла ще так, як у всіх отих Волконських, Бутенків, Раневських тощо, змушені признатися, що в той час, **як Україна,** пограбована збройною рукою московських большевиків, **вимірала,** в той час, як простори її були завалені мільйонами трупів в наслідок штучно створеного московською владою голоду, у самій Росії... пили чай з варенням, а на столах можна було бачити білий хліб, масло, сир, пиріжки...

-РО-Й

Як ВИ поправили б наші робітничі закони?

(Квестіонар, розісланий робітникам Дженерел Електрик Компані).

1. Чи вірите, що робітничі закони повинні, назагал, затримати право робітника до страйку? ___ так ___ ні

2. Чи вірите, що робітничі закони повинні давати президентові Злучених Держав право через законні суди відволікти страйк, який спричинив би стан краєвої конечности, з загрозою здоровя й безпеченства цілої країни? __ так __ ні

3. Коли дві або більше юній боряться між собою за те, хто має виконати якусь роботу, або хто має бути представником робітництва; і коли викликано страйк на те, щоб приневолити підприємця віддати роботу членам однієї юнії — то це є „юрисдикційний страйк". Чи робітничі закони повинні заборонити такі страйки? __ так __ ні

4. Чи робітничі закони повинні заборонити другорядні бойкоти — тобто там, де нема страйку, недопустити до шкоди для підприємця й наємців, яку могла б нанести юнія тим, що хоче застрашити іншого підприємця, який має в себе непорозуміння з робітниками? __ так __ ні

5. Чи робітничі закони повинні містити точку, що підприємець не може відтягати від платні юнійних вкладок або розметів, хіба що робітник дасть особисто свою згоду на те? __ так __ ні

6. Чи вірите, що робітничі закони повинні дбати, щоб як підприємці так і юнії мали обовязок вести переговори в добрій вірі? __ так __ ні

7. Чи робітничі закони повинні признавати, як робітникам так і підприємцям, свободу висловлювати свої погляди на робітничі відносини — очевидно під засторогою, що такі погляди чи аргументи або опінії не є обіцянкою підкупства або погрозою відплати? __ так __ ні

8. Чи робітничі закони повинні охороняти робітника від несправедливої поведінки як збоку юній так і збоку управи? __ так __ ні

9. Чи вірите, що робітничі закони повинні вимагати, як від урядовців юнії так і від урядовців компанії, щоб склали присягу, що вони не є комуністами чи фашистами або членами таких партій та організацій, що плянують скинення уряду Злучених Держав силою й насиллям? __ так __ ні

10. Чи вірите, що робітничі закони повинні вимагати від юній, щоб вони складали належні звіти перед своїми членами й урядом з орудування фондами подібно, як компанії мають обовязок складати належні звіти перед власниками й урядом? __ так __ ні

11. Чи робітничі закони повинні ясно зазначити, що контракти, складені на підставі збірних переговорів, мусять бути дотримані обома сторонами? І що кожна сторона має однакове право подати до суду другу сторону за зломання контракту? __ так __ ні

12. Чи вірите, що робітничі закони повинні вважати незаконним кроком юнії, коли вона приневолює підприємця до „вистелювання ліжка" („федербеддінг"), тобто до виплачування грошей за такі роботи, які не були виконані або які не будуть зроблені? __ так __ ні

13. Чи робітничі закони повинні дозволяти, щоб підприємець мусів наймати тільки таких робітників, які належать до назначеної юнії? __ так __ ні

14. Чи думаєте, що повинно вважатися незаконним, коли робітника недопускають до праці насиллям, силою або застрашуванням? __ так __ ні

15. Чи вірите, що наставник („форман") та інші наглядачі могли б належно сповняти свої обовязки в такий спосіб, що по своїм силам однаково дбали б за добро робітників, покупнів і підприємців, коли б робітничі закони вміщали право юній вести переговори за наглядачів? __ так __ ні

16. Чи вірите, що робітничі закони повинні охороняти особисте право робітника вступати або не вступати до юнії; або оставатися чи виступати з членства в юніях — так як кожному особисто захочеться? __ так __ ні

17. Чи робітничі закони повинні ясно сказати, що як юнії так і підприємці можуть тепер з однаковим вислідом впливати на публику — в добрім чи злім напрямі — і тому відносини між підприємцями й наємцями повинні бути управильнені законом однаково для обох сторін? __ так __ ні

18. Чи робітничі закони повинні постановляти, щоб страйкуючий робітник, на місце якого поставлено іншого робітника підчас економічного страйку — якщо страйк не відноситься до несправедливої поведінки в робітничих питаннях — мав право голосу при виборах агента для переговорів при закінченні страйку? __ так __ ні

ЖЕРТВИ НА ПРАЦЮ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ

Український Демократичний Клюб в Гемтремк, Миш., пересилає свої місячні вкладки на працю Українського Конгресового Комітету за останніх пять місяців по $25, разом $125, а теж і жертву від членів в сумі $68.55. Це на річних зборах Українського Демократичного Клюбу предсідник Еміліян Заблоцький візвав членів Клюбу зложити від себе жертву на працю Українського Конгресового Комітету з нагоди Різдва Христового. Члени послухали зазову свого предсідника і зложили суму $68.55. Отже разом переслано суму $193.55.

Зложили: Еміліян Заблоцький $8; по $2: Іван Костюк, Павло Баворовський, Михайло Бабій, Василь Холевка, Богдан Демчина, Дмитро Ґульчевський, Василь Крупка, Іван Целюх, Василь Оліник, Теодор Шаран, Стефан Білиця, Василь Вороновський, Лука Бабій, Іван Шаран, Іван Заблоцький; по $1: А. Холевка, П. Войтович, Н. Савчук, Й. Косій, В. Будор, Г. Шеремета, Й. Мудрий, Т. Іванишин, Р. Шияк, Г. Проданик, В. Еуркевич, М. Стечишин, А. Чупка, І. Павюк, В. Топольніцький, П. Копіцький, І. Крупка, Н. Марків, М. Косювський, Й. Ганиш, М. Підпиригора, С. Зенюк, Д. Васко, І. Фідик, С. Данилишин, Н. Петрук, М. Данилишин, М. Дзумаґа, В. Ґулич. — Дрібними датками зібрано $1.55.

Іван Заблоцький.

СВІТОВІ РОЗШУКИ ЗА УРАНОМ

За сто років після знайдення золота в Каліфорнії, провадяться світові розшуки за іншим дорогим металем — за ураном, що є головним джерелом атомової енергії. Подібно до „золотого руху" в Каліфорнії в 1849 році, так і теперішні пошукування за ураном відкривають ще не розвинені території та відроджують життя в покинутих містах, містечках, які колись славилися своїми копальнями, як в Злучених Державах так і в інших країнах.

Дослідники сучасної, атомової доби їздять як окремі, незалежні особи і як технічні надержавні урядники. Їздять не так як колись шукачі золота — на мулах — але на автах „джіпах". Шукають за тим новим металем не сокирами, ситами, а науковими пристроями Гейґера, які відмічують присутність атомової радіяції, але захоплюються так само, як і колишні шукачі золота.

Великі запаси руди, з якої добувається уран, є в бельгійськім Конґо та в Канаді, в районі озера Ґрейт Бер, звідки постачалася руда для спроби виробу першої атомової бомби. Ці джерела все ще вважаються найбільшими джерелами урану в світі. Часто говорять також про копальні в Яхимові, в Чехословаччині, про нові джерела руди в Колорадо, Юта, в Ню Мексико, в Аризоні та про величезні джерела руди в Аркенсо, але в якій є мало урану.

Недавно знайдено в Злучених Державах, на східній частині Скелястих Гір, біля міста Болдер, в стейті Колорадо, багате джерело руди з ураном. Стаття в журналі Лук, пишучи про це відкриття, нагадує, що руда, з якої Куріє здобули перший рад, походила з копальні саме з цього району. Уран знайдено в Каліфорнії, в Алясці, в Британській Колумбії, в Манітобі, Онтеріо та Саскачеван, в Південній Америці і в Масамбику. З европейських країн, які мають уран. згадується Норвегія, Мадярщина, Данія, Швеція, Франція, Болгарія, Еспанія та Англія.

В Південній Америці, Мексико, Аргентина, Чілє та Бразилія мають уранову руду. В Азії особливу увагу звертають на себе Китай та Бурма. Хоч мало що відомо про запаси урану в Росії, проте деякі вістки з 1948 року вказують на те, що здобувається уран в копальнях Совєтської зони в Німеччині та правдоподібно в Уральських Горах, в Північно-західній Росії та в Центральній Азії.

Національний Географічний Журнал, який пише про сучасні світові розшуки за ураном, вказує на суперечности, які виникають довкола справи здобування урану. Хоч уранової руди є багато, проте самий уран вважається таким рідким як і золото. Його дуже тяжко здобути, а в чистій формі тільки одна частина з 140 є того роду, що може бути вжита на здобуття казкової атомової енергії.

З міркувань військової безпеки держави не подають відомостей про здобуття та використання урану, хоч нераз згадують про важні відкриття, які можуть мати великі наслідки. Уряди дають значні нагороди та різні привилеї тим, хто знайде високої якости руду з ураном, але в той самий час тримають гостру контролю.

Загальна Рада.

ПАТРІЯРХ „ДРУГОГО РИМУ" ПРОТИ ПАТРІЯРХА „ТРЕТЬОГО РИМУ".

(Докінчення зі стор. 2-гої).

Новий царгородський патріярх Атанаґорас мав би наново піднести амбіції Другого Риму, стати теж православною „Святою Столицею", з духовим проводом над 125 мільйонами вірних. Та як це осягнути, коли на сторожі сцентралізованої сталінсько - московської церкви стоїть червона армія та сотні тисяч советської поліції!

Поза обсягом советської влади лишилося вже небагато православних, біля 8 мільйонів в Греції, та не цілих два мільйони на Близькім сході, де сягають впливи аліянтів. Це мав би бути терен поширення влади нового царгородського патріярха, який ледви чи це опанує, бо нечисельні вірними, але важні своїми старими церковними традиціями патріярхи, антійохійський, єрусалимський та александрівський, таки гравітують скорше до потужного патріярха „Третього Риму" ніж слабосильного „Другого Риму". Це показала їх остання участь в зїзді в Москві в 1948 році та церковні здобутки „Третього Риму" в Палестині.

Остає ще православна церква в Америці, розбита на три важніші церкви — грецьку, російську та українську. Найчисленніша російська церква очолювана митрополитом Теофілем, правда не признає теперішнього московського патріярха Олексія як ставленника „безбожного Кремля", одначе вона ніколи не піде в залежність від царгородського патріярха з національних російських інтересів. Вона почувається так морально звязаною з московською патріярхією. Знов грецька церква в Америці нині розколена на дві частини, подібно як українська, з яких тільки одна частина остає в юрисдикції царгородського патріярха. На всякий випадок змагання патріярха „Другого Риму" з патріярхом „Третього Риму" не таке легке.

ЩО ОЗНАЧАЄ ЇХ УСМІХ?— Перед нами президент Гері С. Труман та віце-президент Албен В. Барклі. Їхній усміх має означати для американців і світу: Мир, достаток і свобода. Так собі це толкують і ніхто не буде спорити, чи це толкування правильне, коби тільки воно здійснилось.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Українське жіноцтво Дітройту при творчій праці. — В одному дні зібрано 1,275 долярів на ратунок українських вдів і сиріт в Европі.

Згідно з повідомленням у „Свободі", заходом Ділового Комітету усіх жіночих товариств Дітройту й Гемтремку відбулись 2 січня 1949 р. два жіночі віча: перше в год. 2-й після полудня в залі Українського Народного Дому при вул. Мартина, друге в год. 5.30 ввечері в залі Української Хати при вул. Грейлінг.

Метою обох віч було зактуалізувати справу допомоги українським вдовам і сиротам, що як жертви другої світової війни, знаходяться в нелюдських умовинах скитальчого життя в Західній Европі.

Оба віча відбулись при повністю виповнених залях. Це доказ, що українцям Америки, справа ратунку своїх братів в час народнього лихоліття, не чужа.

Голова Ділового Комітету, енергійна пані Козаченко, що проводила вічами, повідомляючи про мету віча ствердила, що найпекучішою справою, а саме ратунком вдів і сиріт, досі на американському грунті ніхто поважно не зайнявся. Це вперше, зорганізоване українське жіноцтво ділом пробує прийти на зустріч жертвам жорстокої війни.

Про мету віча по англійськи говорила членка проводу Світової Федерації Українського Жіноцтва, пані Волкер. Представивши зібраним европейську делегатку п. Павликовську, пані Волкер заохочувала щиро відгукнутись в цій ударній ратунковій акції наших вдів і цвіту нації — дітей, що їх батьки впали жертвою війни.

Головним промовцем на обох вічах була делегатка українського европейського жіноцтва на світовий Жіночий Конгрес у Филаделфії, пані І. Павликовська.

Прелегентка змалювала приявним положення, в якому опинився український народ після окупації наших земель большевиками. Оповідаючи про життя в таборах, ствердила, що мимо жахливих умов, у розбудові культурних вартостей, українці вибились на перше місце. Звідомлення чужинців про українців — повні признання і подиву для творчого зусилля українських „діпі" (ДП). У кожному таборі існують добре зорганізовані народні й фахові школи, церкви, газети. Українці одинокі з поміж „діпі" здобулись на свій університет і інші високі школи.

Досі виїхала частина скитальців до різних країн світу (Англії, Бельгії, Аргентини, Канади, ЗДА).

Та їхали й їдуть сильні й здорові сім'ї. Вдови й сироти сидять на місці й вони не мають ніяких виглядів на виїзд за океан. Коли їм не прийде негайно допомога від українців в Америці, — їх чекає повна заглада.

З черги голова ЗУАДК, адв. І. Панчук порушив справу допомоги тим, що приїзджають до Америки.

Зворушливі слова пані К. Хом'як, що візвала приявних скласти жертви на фонд українських вдів і сиріт, витиснули сльози з очей багатьох людей. На її зазив посипались щедрі дари.

В першу чергу слід відмітити високопатріотичний вчинок Дівочої Капелі під проводом пані С. Андрусевич. Та українська молодь, роджена вже в Америці, жертвувала дохід зі свого концерту в сумі 275 долярів.

Жертвувала: по $25: Золотий Хрест, відділ 14, Союз Українок, відділ 26, Золотий Хрест, відділ 35, Сестрицтво Непорочного Зачаття, Союз Українок, відділ 5, Союз Українок, відділ 23, Союз Українок, відділ 16.; по $20: О. В. Возняк, Т. Проціків, П. Кузик; Тов. „Просвіта" $15; Тезкі $12; по $10: Сестрицтво Івана Хрестителя, О. Брунес, Н. Крук, Союз Українок, ім. Лесі Українки, відділ 16, К. Геник, І. Гришко, Т. Королишин, В. Лазечко, д-р Грибик, Жіночий Демократичний Клюб, тов. „Провидіння", від. 162; Пелех $6; по $5: А. Дячун, Колодій, І. Столяр, Цимбалістий, Дітройт Дистрикт Кавнсил, Заплатинський, І. Німчук, Г. Новак, І. Тимчак, І Панчук, П. Шустер, Волкер, М. Сливинська, Апостольство Молитви, А. Ганиш, К. Хом'як, Центральний Комітет молоді, В. Семеген, П. Ткачук, Д. Шалапай, Т. Стельмах, Ф. Сиділо, О. Захарків, І. Руньска, М. Бугіль, М. Чемний, В. Українець, А. Сізак, А. Рудий, А. Котович, А. Randишин, А. А. Назаркевич, Каралош, Ф. Гузіль, Федик, Керницька, Толедо, А. Палівода, Я. Мерещак, Цимбалюк, А. Микитюк, А. Гусак, В. Довгань, Винничук, Чириба, Стисловська, Кульчицька, А. Боднар, Семеген, Стрижовський, Гаврилюк, П. Сотник, Василик, К. Сосновська, Д. Г., Д. Мудрий, М. Миськів, В. Седлер, Молодечий Відділ Союзу Українок, Паньків, Молодечий відділ СУА, ч. 61; А. Ящук $4; по $2: Дьорчин, В. Пастернак, Дацко, С. Перецький, К. Колодій, М. Машталір, І. Заблоцький, Г. Шеремета, Габоца, А. Вілик, Яворський, Шустакевич, П. Стеткевич, А. Мех, Т. Ворончак, І. Митлук, Е. Кахній, А. Тимочко, І. Лишак, О. Бродяк, Г. Михайлишин, Т. Медвідь, Д. Собашко, А. Маланяк, Курилів, А. Лишак, Ясінська, А. Попович, А. Пиндик, Сірко, М. Судомир, Т. Чорний, Андрусевич; по $1: Томаси, Борецька, А. Пастернак, І. Козак, Павлюк, Янко, Питель, Добридень, Братус, Кічук, Маланяк, М. Гутник, І. Каменецький, М. Кульчицький, А. Польова, В. Шеремета, М. Сидорак, Н. Небоженко, М. Василенко, Козіков, Починок, Г. Маланяк, М. Маланяк, Сенишин, Корецький, Бень, С. Чубко. Джумага, В. Войтишин, Демчук, К. Мельник, Дяків, Горич, П. Семеген. — До того треба додати суму $207.50, що їх вкинули присутні жертводавці до збіркового коша, не подаючи своїх прізвищ. — Разом зібрано $1,275

А. Ганиш,
А. Волкер,
М. Сливинська.

СЕЙНТ ЛУЇЗ, МО.

На вояків УПА.

Жіноче Товариство Любов, відділ 373 У. Н. С., відбуло річні збори, а при закінченні зборів секретарка тогож відділу, А. Громоцька, піддала думку, щоб зібрати коляду від členиць, на що členиці згодились, призначуючи її для вояків УПА. Зі збірки прийшло $44, а Товариство Любов додало свою річну вкладку в сумі $10 і разом вислано до З. У. А. Д. Комітету $54.

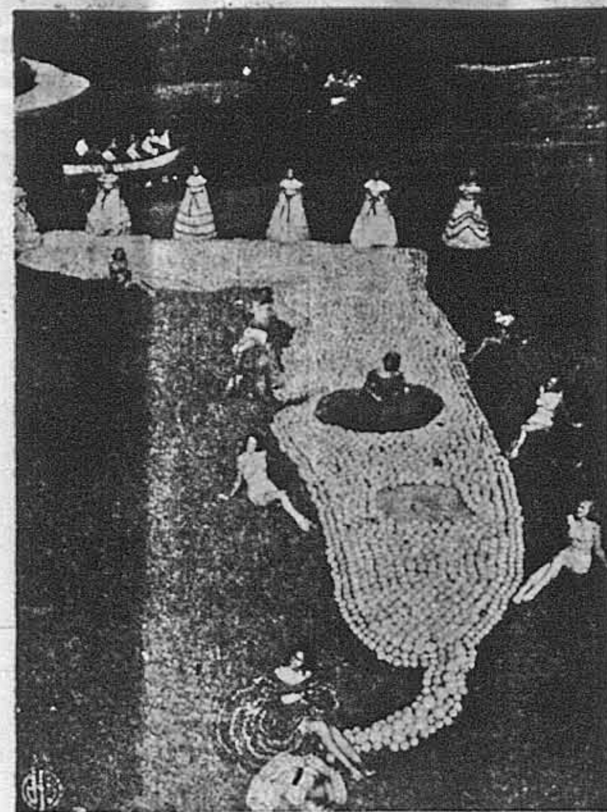
Жертвували: по $5: Тов. Любов, Анна Громоцька, Параня Щупляк, Анна і Дорис Кондрат, Софія Гармич; по $2: М. Греськів, А. Ялечко, В. Хлопак, Софія Паращак; по $1: М. Голдак, С. Добромільська, К. Томчак, Г. Федина, М. Юковскі, А. Чайковська, А. Кульчицька, К. Громіцька, А. Парк, І. Кучінська, М. Круховська.

ЧЕСТЕРФІЛД, КОНН.

Коляда на скитальців.

Українці, члени укр. греко-кат. парохії в Честерфілд, перевели цьогорічну коляду під кличем: поміч нашим скитальцям!

Коляду зложили: Анна Рупперт і д-р Шеффілд $50; Анна Солецкі $5; по $2: Марія, Анна і Іван Стиги, Амброз, Йосиф і Іван Титли, Т. Паранько, П. Товпаш, Я. Оленців, О. Мостовий, В. Гоопс, М. Юркевич і зібрані на вечері в п. Юркевича: по $1: Гудима, О. Денил, П. Прокоп і М. Мушинська. Разом $85. — Колядували М. і Марія Стига, Галина Титла, К. Паранько.

МАПА ФЛОРИДИ З ЦИТРИНОВИХ ОВОЧІВ.—Від 20 до 29 січня святкує Флорида т. зв. „Цитриновий Тиждень", призначений для більшого спопуляризування різних цитринових овочів, яких так багато в цьому стейті. Тут бачимо на картині мапу Флориди, зложену з таких овочів, як славний „грейпфрут", помаранчі, цинтрини і т. п. Дівчата зайняли місця на мапі, де є в дійсності більші міста стейту. Картина знята в Киприсовім Городі, Флорида.

ШУКАЮТЬ СВОЇХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа **доконче** подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

* * *

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

17.047 Простанюк Тараса с. Степана з с. Пашківці, Камянець Подільський, Україна, від Простанюк Филипа.

17,048 Демко Онуфрея з с. Боськопов, Сянік, від Демко Миколи с. Теодора.

17,049 Било Михайла і Катерини з дому Брезінська, Шеремета Анни з с. Підкаміня Рогатин, від Стецюк Марії д. Теодора і Наталії.

17,051 Лисун Івана, Борачок Титяни, Кузьменко Андрія, Ловіцький Олекси від Лисун Михайла с. Харитова з с. Лабунь, Полонськ, Україна.

17,052 Вуйка і рідню з Ярославщини з с. Свібодна від Ярема Івана.

17,053 Кучкуда Василя стрийка від Кучкуда Романа.

17,056 **До таборових управ** на скитальщині від відділу розшуків при ЗУАДК. Проситься звідомити п таборах, що за Хабаба Маланією з с. Костільник, Заліщини, Федів Фотиною і її дочками з с. Зазулинці, Гілюк Семеном і Палагією з с. Синьків пошукує з Америки Хабаба Василина. Голоситися на ч. 17,056.

17.057 Жінь Гаврила с. Федора з с. Сільця Божиковського, Підгайці, від Жінь Марії.

17.058 Ковальський Доната с. Івана з Волині від Лебедова Марії.

17,059 Росіцький Йосифа з с. Гордилів, Тернопіль, Вежбовська Тереси з с. Гута Пеняцька, Тернопіль, від Росіцяка Марії д. Станислава.

17,060 **До таборових управ** на скитальщині від відділу розшуків при ЗУАДК. Проситься звідомити по таборах, що за Околіт Марією зам. Жила і Околіт Іваном з с. Горіни, Зборів, пошукує їх з Америки Слабік Гелена (по другім му-і) з дому Бернацька. Голоситись на ч. 17,060.

17061 Гулай Федора від Гулай Марти зам. Грицик з с. Гологори (Золочев).

17,062 **До таборових управ** на скитальщині від відділу розшуків при ЗУАДК. Проситься звідомити по таборах, що за Василечко Степаном і Катериною з с. Княжепіль (Добромиль) пошукує з Америки сестра Кіт Пелагія з дому Василечко. Голоситися на ч. 17,062.

17,063 Назімик Михайла з с. Голинь. (Калуш) від Назімик Івана.

17,064 а) Франчишин Івана з с Заланова (Рогатин) від Ференц Івана

17,064в б) Качарай Володимира з с Сугрів (Бібрка) від Качарай Михайла

17,075 Кіндрат Василя с. Юрка з с. Глядно (Березів) від Кіндрат Степана.

17,066 Москвин Миколи від Затеплінський Володимира.

17,067 Андруняк Катерини з с. Добрівляни (Дрогобич) від Гордецька Катерини замужна Драгуш.

17,068 Безлюк Григорія с. Микити з с. Гнилиць (Збараж) від Польова Евгенії зам. Гайниш.

17,069 Михайлишин Парашки з с. Верхобуж (Золочів) від Михайлишин Осипа.

17,070 Вергун Антона с. Теодора з с. Угриць (Чортків) від Підсадний Евстахія.

Голоситись на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, 5, Pa.

Читайте українські книжки та часописи, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. С.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, від. 216, повідомляє всіх члениць, що на річних зборах 7. грудня потверджено старий уряд на 1949 рік: П. Шавала, предс.; К. Туниця, заст.; А. Сосновська, кас.; А. Сініцька-Заготинець, фін. секр.; А. Олещук, рек. секр.; Т. Парейчук до прапора. Наступні збори відбудуться 13. лютого, точно в годині 2. пополудні. Просимо всіх члениць прийти, бо є важні справи до полагодження. — П. Шавала, пр.; А. Сініцька-Заготинець, секр.; А. Сосновська, кас.;

ЙОНҐСТАВН, О. — На річних зборах відділу 140, 16. січня, вибрано такий уряд на 1949 рік: С. Роган, предс.; І. Горак, заст.; І. Кравець, секр. і касієр; І. Терлецький, заст.; контроля: В. Терлецький і Т. 7ановський. Збори відбуваються в другу неділю в місяці в агли церковній, 526 Вест Рейн Еве.

ДЖАНСТАВН, ПА. — Відділ 300 повідомляє тих членів, що не були на річних зборах 16. січня, що уряд остався той самий на 1949 рік: В. Олексюк, предс.; М. Губернович, заст.; Ф. Кавчак, секр. і кас.; Н. Шибінський, заст.; В. Романів і М. Кучма, контрольори. Рішено купити рахункову машинку, на що кожний член має зложити 1 доляра, а кожний позамісцевий член має прислати того доляра. — В. Олексюк, предс.; Ф. Кавчак, секр.-кас.

МАГАНОЙ СИТІ, ПА. — На річних зборах Товг Запорозька Січ, від. 305, 20. грудня, вибрано такий уряд на 1949 рік: Н. Максимчук, предс.; М. Гентош, секр.; М. Тихоневич, кас.; контрольори: І. Годованець і Н. Батіх. — М. Гентош, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Тов. „Свобода", від. 194, повідомляє всіх членів, що згідно з рішенням управи, місячні вкладки до Т-ва належить вплачувати найдальше до 20-го кожного місяця. Це рішення ухвалено зогляду на своєчасне звідомлення для УНС, яке мусить Т-во предкладати кожного місяця. У всяких справах нашого Т-ва просимо звертатись на адресу фін. секр., який приймає сторони кожного понеділка і вівтірка від год. 5—10 пополудні. В тих днях треба також вплачувати членські вкладки до Т-ва. — W. Nykytiuk, фін. секр., 740 E. 9th St., New York 9, N. Y.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Дня 25. січня 1949 р. померла в 52. році життя

МАРІЯ БАКАЛЯР,

члениця Бр. св. Ів. Хрестителя, від. 76 У. Н. Союзу в Нюарку.

Покійна походила зі села Розділя, Горлицького повіту. Полишила в смутку мужа й 2 дочки, котрі також є членами Союзу.

Похорон відбувся в четвер 27. січня, з укр. катол. церкви при Мортон ул. на цвинтар в Гановер. — В. Її П.!

В. Салабун, секр.

Дня 22. січня 1949 року помер у 61. році життя

МИХАЙЛО РОМЯНКО,

член Тов. Запорозька Січ, від. 155 У. Н. Союзу в Перт Амбой, Н. Дж.

Покійний родився в селі Додинці, пов. Сянок, Галичина. До Тов. і У. Н. Союзу вступив 1911 року. Полишив у смутку 3 сини і 4 дочки.

Похорон відбувся у вівторок, 25. січня, з погребового заведення при участи родини, членів Тов. Січ і знайомих до укр. катол. церкви, а відтак на укр. катол. цвинтар в Перт Амбой. — В. Й. П.!

М. Чумер, секр.

Дня 9. січня 1949 року помер

ВАСИЛЬ ЛИПКА,

член від. 241 У. Н. Союзу в Тунсакет, Р. Ай.

Покійний родився в селі Рожеська, пов. Скалат, Зах. Україна. До Союзу вступив 1925 року. Полишив у смутку жену Катерину, 2 дочки і 3 сини.

Похорон відбувся 12. січня з дому жалоби при участи членів до укр. правосл. церкви св. Михаїла і на цвинтар укр. правосл. парафії. — В. Й. П.!

С. Бардачевський, секр.

ТАРЗАН, ч. 2022. Велетні-борці змагаються за Джену.

BEFORE TANTOR HAD RUN HALF-WAY TO SAVE JANE, GOMBU REACHED HER.

BUT, INSTEAD OF THE TERRIBLE TUSKS, THE SWOONING GIRL FELT HERSELF GENTLY LIFTED.

AS TANTOR HALTED IN SURPRISE, GOMBU CARRIED JANE TOWARD HIM AND PUT HER CAREFULLY DOWN.

THEN, SIDE BY SIDE, THE HUGE BEASTS STOOD PROTECTINGLY OVER HER---

---WHILE APE-MAN AND LION FOUGHT THEIR PRIMITIVE BATTLE.

Заки Тантор забіг до половини дороги в напрямі Джени, Гомбу вже опинився при ній.

Одначе, замість устромити в нюо свої кли, він підніс її лагідно на хоботі.

Коли Тантор пристанув на таку несподіванку, Гомбу заніс Джену до нього і поставив її лагідно перед ним.

Потім, стоячи один побіч одного, велетенські звірі стояли на сторожі коло неї. Саме тоді лев і малпочоловік зводили свою примітивну битву.